

[Ministeren for skatter og afgifter]

anskaffet før 9. eller efter 8. december 1969 formindskes.

For enfamiliehuse anskaffet efter 8. december 1969 og for ejerlejligheder beregnes lejeværdien i 1978 som 2 $\frac{3}{4}$ procent af de første 615.000 kr.s beregningsgrundlag og 5 procent af eventuelt beregningsgrundlag udover de 615.000 kr. Efter lovforslaget nedsættes de 2 $\frac{3}{4}$ procent, og samtidig forhøjes beløbsgrænsen til 750.000 kr., således at lejeværdien i 1979 beregnes som 2 $\frac{1}{4}$ procent af ejendomsværdierne ved 16. almindelige vurdering op til 750.000 kr. og som 5 procent af den del af ejendomsværdien, der overstiger de 750.000 kr. Ejendomsværdien for de fleste af disse ejerboliger ligger ved 16. almindelige vurdering under 750.000 kr., og for disse boliger vil de foreslåede 2 $\frac{1}{4}$ procent bevirke, at lejeværdien i 1979 i gennemsnit bliver ca. 6 procent højere end i 1978.

For de enfamiliehuse, der er anskaffet før 9. december 1969, og for landbrugets stuehuse beregnes lejeværdien i 1978 som 2 procent af ejendomsværdien ved 15. almindelig vurdering forhøjet med 38 procent. Er beregningsgrundlaget over 615.000 kr., beregnes der dog 5 procent af den del af beløbet, der overstiger de 615.000 kr. Efter lovforslaget fastholdes de 2 procent i 1979, hvor ejendomsværdien ved 16. almindelige vurdering skal benyttes som beregningsgrundlag. Der ved formindskes forskellen mellem lejeværdiniveauet for ejerboliger anskaffet før 9. og efter 8. december 1969. Samtidig foreslås beløbsgrænsen på de 615.000 kr. forhøjet til 750.000 kr. ligesom for ejerboliger anskaffet efter 8. december 1969, således at lejeværdien i 1979 bliver 2 procent af de første 750.000 kr.s ejendomsværdi ved 16. almindelige vurdering og 5 procent af den del af ejendomsværdien, der overstiger de 750.000 kr. Der ved bliver stigningen i lejeværdi fra 1978 til 1979 noget større end for ejerboliger anskaffet efter 8. december 1969.

For ejere, der er over 67 år, gælder der særlig lempelige regler for beregning af lejeværdien. I 1978 beregnes lejeværdien således af ejendomsværdien ved 15. almindelige vurdering uden nogen forhøjelse. Selve lejeværdien udgør 2 procent af de første 615.000 kr.s gammel ejendomsværdi og 5 procent af den del af ejendomsværdien, der overstiger de 615.000 kr. Efter lovforslaget skal det lave lejeværdiniveau for personer over 67 år fast-

holdes i 1979, hvor beregningsgrundlaget forhøjes ved overgangen til at benytte ejendomsværdien ved 16. almindelige vurdering. Derfor foreslås det, at lejeværdien i 1979 skal beregnes som 1 procent af de første 750.000 kr.s ejendomsværdi og 5 procent af den del af ejendomsværdien, der overstiger de 750.000 kr. For langt de fleste personer over 67 år med egen bolig er ejendomsværdien under 750.000 kr., og for dem vil de foreslåede regler bevirke, at lejeværdien i 1979 i gennemsnit bliver af samme størrelse som i 1978. Reglerne om standardfradrag for vedligeholdelsesudgifter er uændrede i forhold til de gældende regler. Fradraget udgør for enfamiliehuse 1 pct. af det beløb, som lejeværdien beregnes af, dog mindst 400 kr. og højst 2.000 kr. Med de foreslåede regler anslås det, at indkomstskattens provenu i 1979 vil blive ca. 280 mill. kr. højere, end dersom lejeværdi og standardfradrag i 1979 beregnes efter de for 1978 gældende regler. Af den nævnte provenustigning vil ca. 160 mill. kr. tilfalde staten og ca. 120 mill. kr. kommunerne.

I administrativ henseende vil de foreslåede regler for 1979 betyde en vis lettelse i forhold til 1978 på grund af de noget enklere beregningsregler.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets mere udførlige bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Auken):

Jeg tillader mig herved for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Efterløn).

(Lovforslag nr. L 220).

Der tilsigtes med forslaget etableret en efterlønsordning for ældre arbejdsløsheds-kasemedlemmer udformet som en udbygning af den eksisterende arbejdsløshedsforsikringsordning.

Forslaget svarer med undtagelse af bestemmelserne om ændring af medlemsbidrag og arbejdsgiverbidrag til det lovforslag, der er indeholdt i den betænkning om efterløn, som ved udgangen af marts måned blev afgivet af udvalget om fordeling af arbejdet, og som et flertal af udvalget bestående af lønmodtagerorganisationerne og de offentlige

[Arbejdsministeren]

arbejdsgivere står bag, medens Dansk Arbejdsgiverforening og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger ikke har kunnet gå ind for ordningen.

Baggrunden for forslaget er den fortsat vanskelige beskæftigelsessituation.

Regeringen har som bekendt iværksat en del foranstaltninger for de ledige, især de unge, og det vil ligeledes være bekendt, at regeringen planlægger væsentlige initiativer for de langtidsledige. Regeringen har foreløbig redegjort herfor under debatten i folketinget den 5. april og over for folketingets arbejdsmarkedsudvalg. Yderligere forslag vil fremkomme i løbet af meget kort tid.

Regeringen finder, at de allerede tagne og de kommende initiativer ikke kan stå alene, fordi man må erkende, at der er særlige problemer med hensyn til de ældre, som det er vanskeligt at få genbeskæftiget. Det er derfor nødvendigt at supplere foranstaltningerne i medfør af beskæftigelsesplanen med noget, der specielt retter sig mod de ældre, og dette »noget« er forslaget om en efterlønsordning, der giver de ældre mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdslivet nogle år før pensionsalderen uden at skulle opleve en meget stor indtægtsnedgang som i dag.

Forslaget har stor betydning ikke alene for de direkte berørte, de ældre, der går på efterløn. Man skønner i udvalgets betænkning, at der vil være 17.000, 22.000 og 27.000 personer på efterløn i henholdsvis 1979, 1980 og 1981.

I det omfang afgang af ældre fra arbejdsmarkedet giver mulighed for at beskæftige yngre på arbejdsmarkedet, er der nemlig gjort meget for at løse andre gruppers beskæftigelsesproblemer. Disse andre grupper er alle, der er ledige, men det er naturligt at skænke de unge en særlig opmærksomhed i denne forbindelse.

De unges arbejdsløshedsproblemer er måske det alleralvorligste i dag, fordi det ikke kan skjules, at vi risikerer at få en hel generation af unge, der er tabt for arbejdsmarkedet og for samfundet som helhed, hvis de ikke indplaceres på arbejdsmarkedet ret hurtigt efter endt uddannelse eller skolegang.

Indførelse af en efterlønsordning vil være med til at løse dette problem, i det omfang de unge overtager arbejdspladser fra ældre, der foretrækker at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet på et tidligere tidspunkt, end

de ellers ville have gjort. Det er min fornemmelse, at mindst 20 pct. af de beskæftigede arbejdsløshedskassemedlemmer over 60 år vil benytte sig af tilbuddet om at overgå til efterløn. Dette vil betyde, at mindst 7.500 yngre arbejdsløse kommer i beskæftigelse.

Gennemførelse af en efterlønsordning vil også give de ældre arbejdsløshedskassemedlemmer, der vil falde for 26 ugers reglen ved udgangen af 1978, en mere acceptabel situation, end hvis de skulle overgå til en væsentlig ringere økonomi end hidtil.

Jeg skal ikke her i detaljer gå ind på lovforslagets indhold, men herom tillade mig at henvise til lovforslaget med bemærkninger.

Dog skal jeg kort beskrive ordningen og fremsætte nogle kommentarer til enkelte punkter.

Ordningen er en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning, og det er derfor meningen, at kun personer med en rimelig tilknytning til arbejdsmarkedet skal kunne gå på efterløn. Regeringen finder, at et tilhørsforhold til en anerkendt arbejdsløshedskasse er et rimeligt kriterium for konstatering af denne tilknytning.

I arbejdsløshedskasserne har vi allerede et apparat, for hvilket der er fastsat administrative regler fra det offentliges side. Det spiller også en rolle, at regeringen ikke finder det ønskeligt at belaste det offentlige med overflødige udgifter til ordningens administration.

En placering af administrationen i arbejdsløshedskasserne betyder på lidt længere sigt, at alle erhvervsaktive, altså også de selvstændige, der ønsker det, kan blive omfattet af ordningen.

Hvis man i stedet valgte at henføre efterlønsordningen under de almindelige sociale ordninger, ville det blive vanskeligt at fastholde det arbejdsmarkedspolitiske sigte, hvorfor den beskæftigelsesmæssige effekt kan befrygtes forringet. En efterlønsordning under det sociale system vil kræve offentlig finansiering, og regeringen ønsker ikke at øge skattetrykket i forbindelse med gennemførelsen af efterlønsordningen.

Det foreslås, at retten skal tilkomme alle medlemmer af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der er fyldt 60 år og har mindst 5 års medlemsanciennitet inden for de sidste 10 år. De skal kunne bevare retten, indtil de fylder 67 år.

[Arbejdsministeren]

For at kunne gå på efterløn skal de pågældende være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge i tilfælde af ledighed, og de skal have bopæl her i landet såvel ved tilkendelsen som ved udbetalingen. Bopælskravet er indsat for at sikre kontrol med, at efterlønsmodtagerne ikke supplerer efterlønnen med løn ved arbejde i udlandet.

Ordningen skal omfatte såvel fuldtidsforsikrede som deltidsforsikrede, men selvfølgelig skal efterlønnen være mindre for de deltidsforsikrede, nemlig maksimalt $\frac{2}{3}$ af satsen for fuldtidsforsikrede.

Ved indtræden i ordningen får medlemmet en efterløn, der svarer til den dagpengesats, han eller hun ville være berettiget til i tilfælde af ledighed. Denne sats udbetales, lige så længe medlemmet ville være berettiget til at modtage dagpenge. Efterlønnen vil således de første $2\frac{1}{2}$ år maksimalt kunne svare til højeste dagpengesats. De næste 2 år nedsættes efterlønnen og kan højst udgøre 80 pct. af højeste dagpengesats. Efter denne periode er det højeste efterlønsbeløb 60 pct. af den højeste dagpengesats.

Der sker således en nedtrapning over højst 7 år fra højeste dagpengesats til normal folkepension.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen ved fastsættelsen af efterlønnens størrelse har anset det for betydningsfuldt, at efterlønnen ved medlemmets indtræden i ordningen svarer til medlemmets individuelle dagpengesats og udbetales, lige så længe medlemmet ville være dagpengeberettiget. Herved opnås det, at ingen vil undlade at overgå til efterløn af økonomiske grunde.

Ved indplaceringen på efterløn tages som udgangspunkt de sidste 5 ugers lønindtægt. Dette grundlag er valgt af hensyn til at bevare en neutralitet over for arbejdsløshedsdagpengene, hvor en sådan beregningsregel findes.

Regeringen er klar over, at rimeligheden af overførsel af reglen til efterlønsområdet kan diskuteres, og er derfor parat til at deltage i positive drøftelser i arbejdsmarkedsudvalget af andre muligheder for et beregningsgrundlag.

Allerede som følge af formålet med en efterlønsordning, nemlig gennem frivillig afgang fra arbejdsmarkedet af nogle med det sigte at skaffe arbejdspladser til ledige, er det klart, at der må sættes grænser for, i hvilket

omfang efterlønsmodtagere må påtage sig lønnet arbejde eller arbejde, der normalt aflønnes. Over for dette hensyn står hensynet til, at efterlønsmodtagere kan få rimelige menneskelige udfoldelsesvilkår på samme måde som andre, der har trukket sig tilbage fra arbejdslivet. Det foreslås derfor, at der åbnes adgang til beskæftigelse i efterlønsperioden, dog inden for en begrænset ramme som følge af ordningens formål.

Grænsen for det tilladte arbejde foreslås fastsat til 200 timer om året. Overskridelse af denne grænse medfører principielt en udelukkelse fra ordningen, men der vil være mulighed for at se bort fra overskridelsen i visse situationer, f. eks. hvis en efterlønsmodtager uforsætligt har arbejdet for meget i den formening, at der ikke var tale om et arbejde, men en anden form for aktivitet, som ikke er undergivet begrænsninger.

Der skal i øvrigt efter forhandling med arbejdsmarkedets parter ske en fastlæggelse af, hvad der betragtes som arbejde i denne forstand, og regeringen går ud fra, at der kan opnås enighed om, at der bør anlægges en liberal vurdering med hensyn til, hvad der skal medregnes som egentligt arbejde.

I forbindelse med indførelsen af efterløn som en nyordning foreslås det, at der for medlemmer over 60 år sker en tilbagevenden til hovedreglen i lovens § 55, stk. 1, om 26 ugers beskæftigelse inden for de sidste 3 år.

Det er klart, at en så gennemgribende reform, som der her er tale om, ikke vil blive gratis. Der er redegjort herfor i bemærkningerne til lovforslaget, hvor det også nævnes, at det foreslås, at arbejdsmarkedets parter gennem forhøjede arbejdsgiver- og medlemsbidrag til arbejdsløshedsforsikringen selv finansierer den del af udgifter til efterløn, der ikke modsvares af besparelser på arbejdsløshedsdagpenge, hjælp efter bistandsloven og førtidspension. Forhøjelserne foreslås fordelt sådan, at medlemmerne afholder $\frac{1}{3}$ og arbejdsgiverne $\frac{2}{3}$ af de øgede udgifter beregnet på grundlag af de forventede udgifter i de første 3 år ved et anslået antal efterlønsmodtagere på 17.000, 22.000 og 27.000.

Efter denne periode må finansieringsspørgsmålet tages op, da det er en forudsætning for regeringen, at arbejdsmarkedets parter fuldt ud bærer nettoudgiften ved ordningen.

[Arbejdsministeren]

Arbejdsgiverbidraget, der hidtil har været et fast beløb om året, foreslås fremtidig reguleret i takt med den maksimale dagpengesats.

Den foreslåede forhøjelse af arbejdsgiverbidraget med 315 kr. årligt pr. forsikret helårsarbejder svarer til godt 3 promille af den gennemsnitlige årsløn for samtlige arbejdere inden for Dansk Arbejdsgiverforenings område.

Forslaget om en efterlønsordning er et acceptabelt tilbud til den del af befolkningen, der har brugt deres kræfter på at bygge vort velfærdssamfund op, og som nu måtte ønske at trække sig tilbage efter et langt arbejdsliv. Ordningen er også et nødvendigt element i regeringens beskæftigelsespolitik.

Det er derfor regeringens håb, at befolkningen og folketinget kan slutte op bag forslaget.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om udskrivning af amtskommunal grundskyld for skatteåret 1979.

(Lovforslag nr. L 221).

Som led i fastsættelsen af boligudgifterne for 1979 foreslås det, at den amtskommunale grundskyld, der for skatteåret 1978 opkræves med 13 promille, for skatteåret 1979 opkræves med 15 promille. Amtskommunernes samlede provenu forventes, som følge af forslaget, fra 1978 til 1979 at ville øges fra ca. 1.960 mill. kr. til ca. 2.260 mill. kr.

Uden denne fiksering ville den amtskommunale grundskyld for 1979 ifølge § 2 i lov om udskrivning af skat til amtskommunen blive opkrævet med 20 promille med et anlået samlet provenu af ca. 3 mia kr.

Endvidere foreslås det, at den for skatteåret 1978 indførte ordning, hvorefter amtskommunerne til staten skal overføre en del af provenuet svarende til 2 promille af de afgiftspligtige grundværdier for landbrugsjord, opretholdes. Dette beløb, der anvendes til fremme af erhvervsøkonomiske foranstaltninger inden for landbruget, skønnes at ville udgøre 73 mill. kr. Bestemmelser om den nærmere anvendelse af dette beløb er fastsat i lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordning for landbrugsvarer m. v.

Idet jeg i øvrigt henviser til det foreliggende lovforslag og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg tillader mig herved for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

(Lovforslag nr. L 222).

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Udskydelse af lovens revision)

(Lovforslag nr. L 223).

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig offentlig støtte til almenyttigt boligbyggeri. (Videreførelse af de midlertidige støtteordninger).

(Lovforslag nr. L 224).

Lovforslagene om ændring af den midlertidige boligreguleringslov og boligbyggeriloven tager begge sigte på at udsætte revisionen af disse love til folketingsåret 1978-79.

Ved den boligpolitiske aftale af 11. juni 1974 mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti, det radikale venstre og kristeligt folkeparti blev rammerne lagt for den fremtidige boligpolitik. Denne aftale skulle gælde for en periode af 4 år indtil udgangen af marts 1979. Der blev derfor i de to love indsat bestemmelser om, at lovene skulle tages op til revision i folketingsåret 1977-78.

Det har været forudsat, at revisionen af lovene skulle indgå som led i en samlet boligpolitisk løsning, som kunne træde i kraft den 1. april 1979. Som jeg allerede tidligere har givet udtryk for, har der da også gennem nogen tid været foretaget en række tekniske undersøgelser i tilknytning til disse boligpolitiske problemer. I disse undersøgelser har også været inddraget skattepolitiske problemer, som har nær sammenhæng med de boligpolitiske forhold.

Det er regeringens hensigt at søge gennemført en samlet langsigtet bolig- og skattepolitisk løsning, som kan træde i kraft den 1. januar 1980. Dette er baggrunden for de foreliggende forslag om at udskyde revisionen af lovene til det kommende folketingsår.